

متن پرسش

سلام علیکم استاد عزیز میدانیم که هر چه در راستای قوس صعود بالا رویم کثرت ها کم می شود تا این که همگی در ذات احدی فانی شوند. با این حساب پس باید تمام انسان ها در سیر معادی خود به نقطه ای برسند که همگی کاملاً در ذات خدا فانی شوند و تعین و تشخیص خود را کاملاً از دست دهند به طوری که جنبه مخلوقیت آن ها نیز کاملاً از بین برود و جز ذات احدی چیزی نماند گرچه فیض دائم خدای متعال منجر به خلق جدیدی شود. آیا این نظر درست است؟ بر همین مبنا میتوان گفت احتمالاً بی نهایت خلق جدید و معاد در گذشته و آینده وجود داشته و دارد؟ سوال دیگر این که در انجیل خواندم که یکی از حواریون میگوید که عیسی کلمه خدا بوده که قبل از دنیا وجود داشته. آیا این مشابه همان چیزی که ما در مورد وجود نوری حضرت خاتم (ص) میگوییم نیست؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱- قوس صعود در تکوین غیر از قوس صعود در تشریح و در رابطه با اختیار انسان است. در مسیر برگشت انسان به سوی خدا انسان در عین آن ها در عالم وحدانی قرار میگیرد و مییابد که همه کاره‌ی عالم خدا است با انتخاب‌های خودش روبرو است و با نسبت آن انتخاب‌ها با توحیدی که آن جا ظهور می‌کند و لذا اگر آن انتخاب‌ها مطابق توحید الهی نباشد در عین آن که در نظامی است که در قبضه‌ی خدا است، از حضور در محضر رحمت حق مطرود است ۲- در مورد بی‌نهایت خلق جدید و معاد، در بحث حرکت جوهری عرایضی شده ۳- در مورد کلمه‌ی خدابودن حضرت عیسی «علیه السلام» باید فضای فرهنگی این سخن را در مسیحیت بررسی کرد شاید نظر به فرزندبودن آن حضرت داشته باشد که این خلاف حکمت است. موفق باشید